

Kontrola reliability indexu

Při kontrole reliability indexu bychom se měli nejdříve starat o to, zdali se položky indexu mohou počítat, tedy zdali jsou jednodimenzionální, což znamená, že při aplikaci faktorové analýzy by se měly všechny umístit do jednoho faktoru. V našem případě ovšem techniku faktorové analýzy použít nemůžeme, neboť jednotlivé položky byly měřeny na dichotomické stupnici (souhlas x nesouhlas výrokem). A dichotomické proměnné, jak známo, do faktorové analýzy vstupovat nemohou. Musíme se tedy spokojit s „pouhou“ kontrolou vnitřní konzistence indexu, kterou získáme prostřednictvím kontroly matice korelací a Cronbachova alfa (viz tab. 3 a 4).

Tab. 3: Matice interkorelací (Pearsonovo r) jednotlivých položek Sroleho testu anomie a výsledného indexu (N=1051)

	P1	P2	P3	P4	P5
P1: úřady se nestarají	1,00				
P2: nutno žít jen pro přítomnost	0,23	1,00			
P3: člověk stále hůře	0,38	0,17	1,00		
P 4 : budoucnost nejistá	0,27	0,27	0,34	1,00	
P5: není na koho se spolehnout	0,29	0,21	0,34	0,29	1,00
Index anomie	-0,67	-0,59	-0,67	-0,67	-0,63

Pozn.: všechny koeficienty jsou signifikantní na hladině významnosti 0,001

Cronbachovo alfa: 0,66

Matice interkorelací naznačuje, že Sroleho index anomie je vnitřně konzistentní, neboť všechny korelace mají stejné znaménko a nepříliš vysokou hodnotu. Všechny položky také korelují s výsledným indexem anomie stejným směrem a velikost korelace je adekvátní. Reliability indexu zhodnotíme prostřednictvím Cronbachova alfa, jednodimenzionalitu indexu pak prostřednictvím upravené korelace mezi položkou a zbytkem ostatních položek (tzv. corrected item–total correlation v proceduře Reliability analysis SPSS). Výsledky této analýzy přináší tab. 4.

Tab. 4: Analýza reliability indexu Srolea

Item-total Statistics	Corrected item–total correlation	Alpha if item deleted
P1: úřady se nestarají	0,43	0,60
P2: nutno žít jen pro přítomnost	0,32	0,65
P3: člověk stále hůře	0,46	0,59
P 4 : budoucnost nejistá	0,43	0,60
P5: není na koho se spolehnout	0,42	0,60
Cronbach Alpha = 0,66		

Hodnota alfy je 0,66, je tedy blízko hranici 0,7, která se doporučuje jako hranice reliability indexu. Korelace mezi položkou a zbytkem ostatních položek (corrected item–total correlation) je ve všech případech větší než 0,3, což je, jak navrhuje de Vaus (2002), známka toho, že položky patří do indexu a že index je jednodimenzionální. Navíc vidíme, že pokud bychom některou položku z indexu vyřadili, hodnota alfy by se nezvýšila (viz sloupec alpha if item deleted v tab. 4). Sroloho index je tedy z hlediska reliability prověřen, takže a má smysl s ním jako se sumačním indexem pracovat.